

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VO.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit VO van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommitteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommitteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*

Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken. Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één scorepunt afgetrokken tot een maximum van drie scorepunten voor het hele examen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1 Rek in het arbeidsaanbod

1 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Doordat het aanbod van arbeid sterker is gaan reageren op een stijging van het loon, is bij een toename van de vraag naar arbeid, een relatief kleine loonstijging voldoende geweest om de aangeboden hoeveelheid arbeid mee te laten stijgen. De bedrijven hoefden daardoor de verkoopprijzen minder te verhogen.

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- $$\frac{157.180 - 153.484}{153.484} \times 100\% = 2,4\%$$

Het arbeidsaanbod is gestegen met 2,4%

1

- $$1,0236 \times 1,0313 \times 1,0312 \times 1,0128 \times 1,0355 = 1,1416$$

Het gemiddelde loon is gestegen met 14,16%

De elasticiteit bedraagt $\frac{2,4\%}{14,16\%} = 0,17$

1

3 maximumscore 4

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Een renteverhoging in de VS zal ertoe leiden dat het voor beleggers interessant is om te beleggen in de VS. Hierdoor is er meer vraag naar de US dollar waardoor de wisselkoers van de dollar zal stijgen 2
- Amerikaanse producten worden hierdoor relatief duur voor het buitenland waardoor de export van de VS afneemt. Daardoor kan de groei van het (reële) bbp afnemen 2

4 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Als de loonstijging (voor zover die de inflatie overstijgt) deels gefinancierd kan worden uit een stijging van de arbeidsproductiviteit zal de stijging van de loonkosten per product beperkt blijven. (Bedrijven kunnen daardoor genoeg nemen met een kleinere prijsverhoging om de winstmarge te behouden.)

Opgave 2 Als het geld niet wil rollen

---

5 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Om de inflatie terug te brengen naar het gewenste niveau van 2%, wil de CB de rente verlagen om lenen te stimuleren / sparen te ontmoedigen.

Omdat de rente al 0% bedraagt, zou de rente dan negatief moeten worden.

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Als het prijspeil daalt zal de reële waarde van de financiële bezittingen stijgen. Huishoudens zien in de toename van die waarde van de financiële bezittingen ruimte om hun bestedingen te verhogen.

Opmerking

Voor antwoorden, beredeneerd vanuit een stijging van het prijspeil, kunnen ook scorepunten worden toegekend.

7 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Bij een daling van het prijspeil zal de reële rente stijgen. Zodoende wordt sparen gestimuleerd / lenen afgeremd, en zal de geaggregeerde vraag dalen.

Opmerking

Voor antwoorden, beredeneerd vanuit een stijging van het prijspeil, kunnen ook scorepunten worden toegekend.

8 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Als het prijspeil daalt, stijgt de reële waarde van de schulden. Hierdoor zullen huishoudens nu aflossen waardoor ze minder kunnen besteden.

Opmerking

Voor antwoorden, beredeneerd vanuit een stijging van het prijspeil, kunnen ook scorepunten worden toegekend.

9 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Het kortetermijn evenwicht wordt weergegeven door het snijpunt van GA_{kt} en GV en dit snijpunt ligt links van GA_{lt} . Hierbij is het bbp lager dan de productiecapaciteit. Hieruit blijkt dat de economie zich nu in een laagconjunctuur bevindt.

Opgave 3 Markt voor hoger onderwijs

10 maximumscore 2

van elkaar

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Uit de coëfficiënten (0,1 en 0,25 groter dan respectievelijk 0,05 en 0,04) blijkt dat de afzet van zowel BSA als BSB sterker wordt beïnvloed door de prijs van de ander dan door de prijs van de publieke onderwijsinstellingen.

11 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Voor de beschikbare alternatieven geldt:

$$P_b = € 20.000 \text{ en } P_o = 0$$

$$\text{Stel } Q_{va} = -0,2 P_a + 0,1 \times 20.000 + 0 + 4.500 = 0$$

$$0,2 P_a = 6.500 \rightarrow \text{maximale betalingsbereidheid: } P_a = € 32.500$$

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$Q_{va} = -0,2 \times 15.000 + 0,1 \times 20.000 + 0 + 4.500 = 3.500 \text{ studenten}$$

$$TO_a = 3.500 \times 15.000 \text{ euro} = 52,5 \text{ mln. euro}$$

$$Q_{va \text{ nieuw}} = -0,2 \times 16.500 + 0,1 \times 20.000 + 4.500 = 3.200$$

$$TO_{a \text{ nieuw}} = 3.200 \times 16.500 \text{ euro} = 52,8 \text{ mln. euro}$$

TO_a stijgt met 0,57%.

13 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste argumentatie is:

- Voor BSA is verhoging van het collegegeld de dominante strategie: bij elke keuze van BSB is voor BSA een verhoging van het collegegeld de beste optie (0,57% stijging van de omzet is beter dan 0%, resp. 6,86% is beter dan 5,71%) 1
- Voor BSB is gelijk houden van het collegegeld de dominante strategie / Bij elke keuze van BSA is voor BSB het gelijk houden van het collegegeld de beste optie (0% verandering van de omzet is beter dan een daling van 1,48%, resp. 6,52% is beter dan 5,70%) 1
- Aangezien BSA in de startsituatie het laagste collegegeld vroeg (€ 15.000), wordt het verschil tussen het collegegeld bij BSA en BSB dus kleiner 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- Financiering van publieke onderwijsinstellingen vindt plaats via belastingheffing. De samenleving draagt hier derhalve verplicht aan bij 1
- Aangezien studenten geen collegegeld hoeven te betalen kan *moral hazard* optreden, doordat zij bij onvoldoende studie-inspanning slechts in beperkte mate zelf de financiële gevolgen merken (welke grotendeels ten laste komen van de samenleving) 1
- Als bij de belastingbetaler de indruk ontstaat dat deze moet betalen voor studenten die zich slecht inzetten kan dit het draagvlak voor de verplichte solidariteit aantasten 1

Opgave 4 Protectie een lapmiddel?

15 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Bij verhoging van importheffingen wordt de prijs van geïmporteerde goederen duurder (ten opzichte van binnenlandse substituten). Daardoor zal de vraag naar importen afnemen.

16 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:

- Beperking van importen leidt tot stijging van het prijsniveau in Pesthan van de betreffende producten. Binnenlandse producenten van deze of vergelijkbare producten kunnen als gevolg van schaalvergroting de gemiddelde kosten na verloop van tijd zien dalen (en zij kunnen dan beter concurreren op de wereldmarkt).
- Beperking van importen leidt tot stijging van het prijsniveau in Pesthan van de betreffende producten. Binnenlandse producenten van deze of vergelijkbare producten kunnen nu middelen vrijmaken om te investeren in innovaties en zodoende goedkoper te produceren. (Dit versterkt hun concurrentiepositie op de wereldmarkt.)

17 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Voor 2015 geldt: $E + M = 47,5$

$bbp = C + I_{bruto} + O_{bruto} + E - M = 140 + 15 + 57 + 22,5 - 25 = 209,5$

internationale handelsquote = $\frac{47,5}{209,5} = 0,227$

Deze waarde is groter dan de 0,20 waarvan sprake was in 1995. De handelsquote is dus toegenomen.

18 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Het saldo op de lopende rekening van de betalingsbalans is in de vermelde jaren negatief. Dit betekent dat de pesto meer wordt aangeboden dan gevraagd, waardoor deze in waarde daalt. Hierdoor worden de goederen en diensten uit Pesthan goedkoper voor het buitenland, wat de stijging van de exportwaarde (in pesto) kan verklaren.

19 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

Als gevolg van depreciatie van de pesto wordt de prijs van geïmporteerde producten (gemeten in pesto) hoger, waardoor het binnenlandse prijsniveau stijgt.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

- Grafiek 1 laat zien dat een hogere internationale handelsquote in het algemeen samengaat met een hogere groei van het bbp. Dit betekent meer vraag naar arbeid / minder werkloosheid (en dus een krappere arbeidsmarkt) waardoor de lonen kunnen stijgen 2
- Grafiek 2 laat zien dat (in de bestudeerde groep landen) de Gini-coëfficiënt afneemt naarmate de internationale handelsquote stijgt. Dit is een aanwijzing dat inkomensverschillen tussen mensen met hoge en lage inkomens verminderen 1

Opgave 5 Wie krijgt de opslag?

21 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{opslagruimte OBX} = \frac{146.300}{5,30} = 27.604 \text{ m}^2$$

$$\text{marktaandeel WOP} = \frac{36.500}{36.500 + 27.604} \times 100\% = 56,9\%$$

22 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- totale afzet regio West in de uitgangssituatie:

$$\text{Westeropslag: } Q_{\text{WOP}} = 36.500 \text{ m}^2$$

$$\text{Oostbox: } Q_{\text{OBX}} = \frac{146.300}{5,30} = 27.604 \text{ m}^2$$

totale afzet van beide bedrijven in regio West in de uitgangssituatie:

$$36.500 \times 0,6 + 27.604 \times 0,4 = 32.942 \text{ m}^2$$

totale afzet van WOP in de nieuwe situatie:

$$32.942 \times 0,95 = 31.295 \text{ m}^2$$

1

- TO_{WOP} zou bij het eigen voorstel van WOP € 187.800 bedragen. Bij het voorstel van OBX zou WOP eenzelfde omzet behalen bij:

$$P_{\text{WOP}} = \frac{\text{€}187.800}{31.295} = \text{€} 6,00$$

1

Opmerking

Voor een andere juiste wijze van afronden kunnen ook scorepunten worden toegekend.

23 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Als het LMA het kartel opspoot, krijgen beide bedrijven een boete van vier keer de extra omzet als gevolg van het kartel (400%).

Als beide bedrijven niet melden is er een kans van 75% dat het LMA dit kartel aantoot.

De verwachte waarde van de boete is dan (voor beide bedrijven)

$$0,75 \times 400\% = 300\% \text{ van de extra omzet.}$$

24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste uitleg is:

- Op basis van de spelboom heeft OBX een dominante strategie om te melden (100% boete is beter dan 400% en 0% boete is beter dan 300%). WOP kan dan kiezen tussen melden (0% boete) of niet melden (400% boete). WOP kiest dan om te melden

1

- De directrice van WOP wil OBX vóór zijn, om de boete als tweede melder van 100% van de extra omzet te ontlopen

1

Opgave 6 Een welverdiende oude dag

25 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Voor het betreden van de arbeidsmarkt zijn schulden gemaakt om een hogere opleiding te volgen, waarbij dan een hoger inkomen kan worden bereikt.

26 maximumscore 1

lager

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Omdat meer waarde wordt gehecht aan consumptie vóór de pensionering dan na de pensionering, zal minder worden gespaard (met als gevolg minder vermogensopbouw).

27 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Totaal geconsumeerd is: $0,7 \times 4 \text{ mln.} - 0,6 \text{ mln.} = 2,2 \text{ mln.}$

$$\frac{2,2}{4} \times 100\% = 55\%$$

28 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Vóór pensionering zal er meer gespaard moeten worden / minder geconsumeerd worden (om de lagere uitkering te compenseren). Door de toegenomen besparingen komt punt b hoger te liggen 1
- Na pensionering kan er minder besteed worden door de lagere uitkering, dus moet het financieel vermogen bij punt b hoger zijn om dit op te vangen 1

29 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

- Voor jonge werknemers is de periode van beleggen tot aan de pensioenleeftijd nog lang. Zij kunnen koersdalingen van aandelen vaak nog opvangen / Voor hen kunnen koersdalingen van aandelen nog worden gecompenseerd door latere stijgingen. Met het oog op het relatief hoge verwachte rendement ligt de keuze voor aandelen dan meer voor de hand 2
- Naarmate werknemers ouder worden, wordt de beleggingsperiode die resteert tot de pensioenleeftijd korter, en wordt de kans om koersdalingen te kunnen opvangen kleiner. Dan is er meer voor te zeggen om te kiezen voor veiliger beleggingen zoals obligaties 1

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 24 mei. Meteen aansluitend op deze datum start Cito met de analyse van de examens.

Ook na 24 mei kunt u nog tot en met 11 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

tweede tijdvak

Ook in het tweede tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw tweede-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.